

ПРИМЉЕНО: 08.09.2023		
Орг. јед.	Број	Примак
	1420/1	

Декану Факултета, проф. др Данијелу Синанију

На основу члана 5. став 7. Правилника о поступку утврђивања неакадемског понашања у изради писаних радова („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 193/16, 196/16, 197/17, 199/17, 203/18, 206/18, 212/19, 214/20 и 229/21) Етичка комисија Универзитета у Београду – Филозофског факултета подноси следећи:

**Извештај Етичке комисије Филозофског факултета и мишљење у вези са
Захтевом Филипа Чукљевића за утврђивање неакадемског понашања**

Поступајући у складу са Захтевом за утврђивање неакадемског понашања у изради писаног рада, који је поднео др Филип Чукљевић, научни сарадник на Институту за филозофију Филозофског факултета Универзитета у Београду дана 11. 02. 2022. године број 249/1, у вези са радом истраживача-сарадника, студента докторских студија, Петра Нуркића *Хјумово и Кантово схватање епистемичке нормативности*, *Theoria*, 2021, 64(3), 91-112. <https://doi.org/10.2298/TNEO2103091N>, Етичка комисија Универзитета у Београду – Филозофског факултета поступала је у складу са одредбама Правилника о поступку утврђивања неакадемског понашања у изради писаних радова („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 193/16, 196/16, 197/17, 199/17, 203/18, 206/18, 212/19, 214/20 и 229/21).

На основу спроведеног поступка у вези са Захтевом који је поднео др Филип Чукљевић, Етичка комисија Филозофског факултета није утврдила да у раду истраживача-сарадника Петра Нуркића постоји неакадемско понашање у смислу плагирања и подноси извештај са мишљењем.

О б р а з л о ж е њ е

Др Филип Чукљевић, научни сарадник на Институту за филозофију, дана 11. 02. 2022. године поднео је Захтев за утврђивање неакадемског понашања истраживача-сарадника Петра Нуркића у изради писаног рада *Хјумово и Кантово схватање епистемичке нормативности* (даље: Захтев), који је објављен 2021. године часопису *Theoria* (64/3, стр. 91-112). У Захтеву Чукљевић износи да сматра да је Нуркић прекршио чланове 21 и 22 Кодекса професионалне етике Универзитета у Београду јер је неосновано преузимао основне идеје, као и да је дословно превођењем преузетих реченице и читаве пасусе, негде уз незнатне измене, без јасног обележавања преузетих делова и навођења одговарајућих референци и коришћења знакова навода тамо где је то било потребно.

Реч је о чланцима:

Railton, P. (1999). Normative force and normative freedom: Hume and Kant, but not Hume versus Kant. *Ratio*, 12(4), 320-353.

Espinosa, R. M. (2016). General rules and the normative dimension of belief in Hume's epistemology, *Filosofia Unisinos*, 17(3), 283-290.

Hickerson, R. (2013). What the wise ought believe: a voluntarist interpretation of Hume's general rules, *British Journal for the History of Philosophy*, 21(6), 1133-1153.

Hutton, J. (2019). Epistemic normativity in Kant's "Second Analogy", *European Journal of Philosophy*, 27, 593–609.

Cohen, A. (2018). Kant on science and normativity. *Studies in History and Philosophy of Science*, 71, 1-7.

Колега Чукљевић у Захтеву посебно наводи сва спорна места дајући упоредно Нуркићев текст и изворне делове које је Нуркић преузео из наведених чланака превођењем или парафразирањем уз мање измене, све без позивања на одговарајуће изворе. Уз спорне делове Нуркићевог текста јасно је навео своју оцену да ли је реч о дословном преузимању, превођењу уз незнатне измене, сажимању и/или парафразирању или преузимању основних теза других аутора. Истиче да спорне Нуркићеве реченице одступају тамо где поједине термине или изразе погрешно преводи са енглеског или тамо где скраћује оригинални текст. На доста места Чукљевић указује на то да се Нуркић на више места позивао на потпуно исте референце као аутори од којих је преузимао делове текста без навођења извора. Чукљевић такође тврди да Нуркић наводи само оне цитате Хјума и Канта које наводе аутори од којих је преузимао делове текста (без навођења извора). На неким местима указује на делове за које сматра да их је Нуркић погрешно превео. Наглашава да један чланак Нуркић уопште није навео у попису литературе (Railton, 1999). Квантитативно, Чукљевић процењује да је више од 50% текста плагирано.

Уз Захтев колега Чукљевић је поднео и седам прилога: текст колеге Петра Нуркића *Хјумово и Кантово схватање епистемичке нормативности* у коме је оно што види као плагиране делове обележио и кодирао различитим бојама према наведених пет извора, приложио је плагираних пет чланака: Railton (1999), Espinosa (2016), Hickerson (2013), Hutton (2019, на првој страни чланка је наведено да је објављен 2018), Cohen (2018) у којима је обележио делове за које сматра да их је Нуркић плагирао у свом раду, а у последњем прилогу је поднео Извештај комисије о кандидатима пријављеним на конкурс са предлогом да се Петар Нуркић изабере у звање асистента на Одељењу за филозофију, у коме се комисија похвално изражава о спорном чланку.

Пошто је, у складу са Правилником, утврђено да је Захтев уредан, одлучено је да буде прослеђен колеги Петру Нуркићу са молбом да се изјасни. Колега Петар Нуркић доставио је Изјашњење (даље: Изјашњење) дана 02.03.2022. године (број: 355/1). На седници Етичке комисије 3. марта 2022. закључено је да је члановима Комисије потребно још времена да проучи материјал.

На наредној седници, 07. 04. 2022. године, разматрани су Захтев Филипа Чукљевића и Изјашњење Петра Нуркића, са свим прилозима. У дискусији која је вођена, дискутовано је о томе да ли постоји основана сумња, да ли достављени материјали указују на основану сумњу, као и да ли постоје материјално правни основи за овакву тврдњу. Додатно, указано је на чињеницу да је Петар Нуркић студент Филозофског факултета, па у том смислу Факултет носи посебну одговорност. У оквиру ове дискусије чланови Комисије су разматрали и допис Одбора за професионалну етику Универзитета у Београду 02-12 број 612-5028/3-21 од дана 13. 12. 2021. године, а у ком је између осталог наведено следеће: „*Да термин „основана сумња“ треба тумачити тако да иста постоји када у поднетом захтеву за утврђивање неакадемског*

понашања има елемената који захтевају одговарајућу стручну анализу кроз формирање стручне комисије. Дакле, основана сумња представља скуп чињеница које непосредно указују да се одређено лице неакадемски понашало, па је у случају да се утврди непостојање основане сумње неопходно образложити чињенице које оправдавају такав закључак.“ Са 10 гласова 3А и једним уздржаним гласом одлучено је да се формира Стручна комисија. На основу тога, сходно одредбама Правилника о поступку утврђивања неакадемског понашања у изради писаних радова („Гласник Универзитета у Београду“ бр. 193/16, 196/16, 197/17, 199/17, 203/18, 206/18, 212/19, 214/20 и 229/21), Одељење за филозофију је замољено да достави предлог два члана Стручне комисије при чему је неопходно да предложени чланови испуњавају захтеве за чланове Стручне комисије – да су из одговарајуће или блиске научне области, да не могу да буду наставници или истраживачи који су претходно написали позитивну рецензију рада, ментор и чланови комисије за оцену и комисије за одбрану, као ни потписници званичних извештаја, сходно члану 5. Правилника о поступку утврђивања неакадемског понашања Универзитета у Београду (Гласник Универзитета у Београду бр. 193/16, 196/16, 197/17, 199/17, 203/18, 206/18, 212/19, 214/20 и 229/21). Одељење за филозофију је дало Предлог (број: 710/1 од дана 21.04.2022. године) да чланови Стручне комисије у вези са поступком утврђивања неакадемског понашања у изради писаног рада истраживача-сарадника Петра Нуркића (2021), *Хјумово и Кантово схватање епистемичке нормативности*, Theoria, 64/3, 91-112, буду: 1. др Воин Милевски, доцент на Одељењу за филозофију, ужа научна област Општа филозофија, и 2. др Павле Стојановић, доцент на Одељењу за филозофију, ужа научна област Општа филозофија. Комисија је усвојила овај предлог и упућен је захтев Наставно-научном већу Филозофског факултета, ради именовања Стручне комисије и упућивања захтева Већу групације и Националном савету за високо образовање, како би именовали преостала два члана Стручне комисије (сходно члану 5. Правилника о поступку утврђивања неакадемског понашања Универзитета у Београду).

На Наставно-научном већу Филозофског факултета које је одржано 12. маја 2022. донета је Одлука о формирању Стручне комисије у поступку који се води против Петра Нуркића. На састанку Етичке комисије 11. јула 2022. саопштена је информација да је Одлуком Већа групације друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду број 612-2064/2-22 од дана 30. 05. 2022. године за чланицу Стручне комисије изабрана је проф. др Биљана Радовановић са Универзитета у Нишу – Филозофског факултета. На Електронској седници од 16. 09. 2022. до 19. 09. 2022. саопштена је одлука Националног савета за високо образовања да је у Стручну комисију изабран др Бојан Благојевић, доцент на Департману за Филозофију Филозофског факултета у Нишу. Тиме је Стручна комисија за утврђивање неакадемског понашања при изради писаног рада поводом Захтева за утврђивање неакадемског понашања у изради писаног рада који је Етичкој комисији Филозофског факултета у Београду поднет у вези са радом Петра Нуркића (2021) *Хјумово и Кантово схватање епистемичке нормативности*, била формирана. Међутим, на састанку Етичке комисије дана 3. 11. 2022. године уследило је обавештење да су др Бојан Благојевић, доцент, и проф. др Биљана Радовановић са Универзитета у Нишу поднели су оставке.

На састанку 02. 02. 2023. године чланови Етичке комисије су обавештени да је Национални савет за високо образовање Републике Србије именовао за чланицу Стручне комисије др Андреу Ратковић. Од стране Већа групације друштвено-хуманистичких наука Универзитета у Београду именован је др Драган Станар,

ванредни професор на Војној академији, Универзитет одбране. Тиме је Стручна комисија поново формирана

Дана 12. 05. 2023. године, Стручна комисија је доставила Етичкој Комисији Факултета Стручно мишљење (број 796/1) поводом Захтева за утврђивање неакадемског понашања у изради писаног рада који је Етичкој комисији Филозофског факултета у Београду поднет против истраживача-сарадника Петра Нуркића у вези са радом (2021), *Хјумово и Кантово схватање епистемичке нормативности*, *Theoria*, 64 (3), 91-112. У Мишљењу Стручне комисије после темељно размотреног Захтева Филипа Чукљевића дата је анализа и оцена оригиналности научног рада. Позивајући се на члан 21 Кодекса професионалне етике Универзитета у Београду, чланови Стручне комисије наглашавају да анализа и оцена оригиналности рада треба да почивају на резултатима поменутог рада. Стручна комисија је усвојила став да „упркос томе што постоје одређени делови текста Питера Рајлтона који су уврштени у рад истраживача-сарадника Петра Нуркића без адекватног навођења, то не конституише намерно преузимање туђих идеја и представљање као својих, као што тврди подносилац Захтева, већ је пре резултат методолошке неуредности и непажње“. Комисија истиче да о етимолошком пореклу појма нормативности на исти начин пишу и неки други аутори, а без позивања на референцу. Стручна комисија је одбацила као неоснован приговор Ф. Чукљевића у вези са преузимањем секундарне литературе јер то није могуће доказати.

У закључку, Стручна комисија наглашава да пропусти који су наведени у Захтеву „не конституишу озбиљно кршење академских норми и, сходно томе, не пружају основе за озбиљно кршење Кодекса професионалне етике“ и предлаже одбацивање Захтева др Филипа Чукљевића као недовољно основаног.

У дискусији која је вођена на састанку Етичке комисије 01. 06. 2023. на основу Захтева, Изјашњења, Стручног мишљења Стручне комисије, као и свих доспелих прилога, наведено је да је евидентно да је било пропуста односно некоректног понашања, али и да за пропусте у раду није одговоран само колега Петар Нуркић, већ одговорност носи и Одељење за филозофију, али и цео Факултет. С тим у вези, наглашено је да се треба окренути ка томе како спречити да не дође до сличних ситуација. Постављено је питање да ли су чланови Стручне комисије таксативно одговорили на све наводе из Захтева. Чула се оцена да је Мишљење Стручне комисије довољно, али и да није, чланови Етичке комисије нису били сагласни у тој оцени. С тим у вези, разматран је предлог да се члановима Стручне комисије упутити молба за допуну Стручног мишљења како би чланови Етичке комисије могли да донесу одлуку, али је закључено да то не би много помогло већ би само довело до одуговлачења.

С обзиром на недоумице које су чланови Етичке комисије имали, као и на чињеницу да нису сви чланови били укључени у одлучивање, присутни чланови Етичке комисије су се једногласно договорили да о овом Захтеву одлучују на следећој седници. На седници одржаној 22. 06. 2023. одлучивање је одложено за наредну седницу због недовољног броја присутних чланова комисије. На седници 11. 07. 2023. године дискусија је поново вођена на основу Захтева, Изјашњења, Стручног мишљења Стручне комисије, као и свих доспелих прилога. Поново су изражене оцене да Стручна комисија није таксативно одговорила на све наводе из Захтева колеге Филипа Чукљевића и да су у том смислу потребна појашњења. Чланови Етичке комисије који

су јасно могли да одлучују били су сагласни у закључку да има мањкавости у раду, али да се не могу сматрати плагијатом, већ да је пре у питању немарност.

У изјашњавању да ли је било неакадемског понашања у смислу да ли је било плагирања поводом Захтева за утврђивање неакадемског понашања у изради писаног рада који је Етичкој комисији Филозофског факултета у Београду поднет против истраживача-сарадника Петра Нуркића у вези са радом који је 2021. године објавио у часопису *Theoria*, 64 (3), 91-112, био је један глас ЗА, три гласа „ПРОТИВ“ и четири гласа „УЗДРЖАН“. Из претходно наведеног резултата изјашњавања произилази да Етичка комисија Факултета није утврдила да у раду *Хјумово и Кантово схватање епистемичке нормативности* постоји неакадемско понашање у смислу плагирања.

На основу свега наведеног Комисија закључује да у раду истраживача-сарадника Петра Нуркића није утврдила да постоји неакадемско понашање у смислу плагирања.

У Београду, дана 04. 09. 2023. године

Чланови и чланице Комисије:

Александар Добријевић

Дарко Тодоровић

Никша Коњевић

Александра Пејатовић

Дубравка Стојановић

Предраг Драгојевић

Снежана Николић /
Соња Мирковић

Владимир Рибич

Ненад Тасић

Слађана Драгишић
Лабан

Ивана Б. Петровић